

Раллі Діонісій

(* ?, о. Крит (Кандія) –
† після 28.12.1620)

Політик, дипломат, культурний діяч. Навчався в Римі. Підкреслював свою порідненість із візантійським імператорським родом Палеологів. На початку 80-х рр. XVI ст. Р. був наближений до князя *В.-К. Острозького*. Останній навіть виношував план зробити його патріархом із резиденцією в Острозі. Р. привіз князю із Риму примірник Біблії, переданий папою Григорієм XIII. Зокрема, про це говориться в листі папського нунція в Польщі А. Болоньєтті кардиналові Комо від 25 червня 1583 року. У цьому випадку вказується, що це був грекомовний текст Біблії. Також князь *В.-К. Острозький* у листі до папи Григорія XIII (від 8 липня 1583 року) дякує римському понтифіку за те, що той передав через Р. Біблію. Дослідники вважають, що це могло статися приблизно в 1578-1579 роках. У передмові до *Острозької Біблії* говориться, що князь *В.-К. Острозький* посилав збирати тексти Біблії у різні краї, в т.ч. й на Кандійські острови. Ймовірно, певну роль у цьому відіграв Р., який походив із тих країв. При підготовці до друку *Острозької Біблії* Р. міг працювати з грецькими й, можливо, латинськими текстами біблійних книг, оскільки добре володів як рідною грецькою мовою, так і латинською.

Література: Ісаєвич Я. Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні. – Львів, 1983. – С. 79; Кралуок П. М., Торконяк Р., Пасічник І. Д. Острозька Біблія в контексті української та європейської культур. – Острог, 2006.

– С. 87; Мицько І. З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576-1636). – Київ, 1990. – С. 107-108; Острозька Біблія: Вступи, гравюри, дослідження / Опрацював та підготував до друку ермнх., архимандрит др. Рафаїл (Роман Торконяк). – Львів, 2005.

Петро Кралуок

Релігійне життя в Острозі в XVI – першій половині XVII століття

У другій половині XVI – першій половині XVII ст. м. Острог стало одним із визначних центрів релігійного життя в Україні. Цей період є вершиною в духовному розвитку міста. На території Острога розмішувались культові споруди представників різних конфесій і національностей, які тут проживали: українців, поляків, євреїв, татар, греків, вірмен та ін. За даними Миколи Теодоровича, в місті тоді знаходились 9 православних храмів (*церква в ім'я Богоявлення Господня; церква в ім'я св. Василя Великого; церква в ім'я святителя і чудотворця Миколая; церква Пречистенська; церква в ім'я Світлого Воскресіння Христового; церква в ім'я св. Бориса і Гліба; церква в ім'я преподобного Онуфрія; церква в ім'я Святої Трійці; церква в ім'я Преображення Господня, мечеть та синагоги.*

З ініціативи князя *В.-К. Острозького* в місті був створений духовно-освітній осередок, до складу якого входили ОА, друкарня та науково-видавничий гурток. При дворі